

346. Ratjetoe (19)

1. Paillet (clairet) is een lichtrode, droge wijn. Een paillette (meervoud pailletten) is een reepje gouden of zilveren folie als versiering van kledingstukken. Een inquilien is een commensaal, quisquiliën zijn prullen en het equilibre is het evenwicht. Dit willen we er bij de computercursisten inrammeien: de pc realiseert in real time, zeg maar: in no time, allerhande tasks en jobs. Dit zeg ik niet joci causa. Een stel inseparabele parkieten wordt ook wel met 'inséparables' aangeduid. Een instantaneetje is een momentopname. In-situivitrificatie (van: in situ) is het ter plekke verglazen van verontreinigingen in de bodem. Qua woordbeeld heeft dat wel iets weg van in-vitrofertilisatie (reageerbuisbevruchting, van: in vitro, afkorting: ivf). Ken je hier echt alle ins en outs van? De volgende zin spreken we goed uit: realtime onderzoek kent toch andere nuances en finesses dan realtimeonderzoek. Het volgende is inside-information: de moslim riep: "Insjallah" en de christen repliceerde insidieus: "O, je bedoelt: zo God wil?"

2. Instant messaging is direct en vlug, als je online bent. Instantkoffie is kant-en-klaarkoffie (kant-en-klare koffie) en er bestaan ook instanthuwelijken: wee de kinderen! Een instar montis equus is een paard zo groot als een berg. De interessesfeer van de interim-directeur van het interimkantoor is louter beperkt tot interimjobs, interim-adviezen en interim-aandelen (recepissen). Op ic's (intensivecareafdelingen) wordt intensive care verleend. Moet je tuttifrutti los schrijven of aaneenschrijven? Een intaglio is een gem met uitgesneden voorstelling (antoniem: cameo; een tweekleurige is een camaieu). De ferryboot tussen Breskens en Vlissingen is een niet-insulaire. Het instructie-eskadron (ook: squadron) oefende in blind vliegen (instrumentvliegen). Het succes was een opsteker: ik had er veel tijd, geld en energie in gestoken. Het goudeerlijke drankgezelschap had als spraakmakende leuze 'in vino veritas'.

3. Bij het achteruitparkeren moet je de insteekhaven goed insteken, tenminste dat is mijn insteek. Klotewijf is duidelijk een invectief, klotenbibber is dat zo te horen niet. Mindervalide bekt beter dan invalide. Extra-uterien is buitenbaarmoederlijk. Voor hij de koppeling helemaal intrapte zei hij, dat ik geen open deuren moest intrappen (Latijn: jugulare mortuos – doden vermoorden – oftewel actum agere: doen wat al gedaan is). Ik zei daarop, dat ik daar mooi niet zou in trappen. Wilde hij me soms de grond in trappen? Poep, daar kun je in trappen! Enfin, morgen op het veld zien we elkaar weer bij het intrappen. De internetextensie van Sint Vincent en de Grenadines is vc. Een internaut is een internetastronaut. In-vivofertilisatie is bijna-echt. Ik heb een ipodduim van het ipodden met iPodjes: ik had geïpod). Als studenten een zeker lied zingen, heet dat dan io-vivatten? Dat zou er dik in zitten. De bijzitten moesten er wel warmpjes bij zitten.

4. Inzitten konden de inzittenden er niet mee. Geld, tanden, ruiten, de joker, een lap, een blik agenten en een lied kun je inzetten, maar je kunt er ook de pas in zetten. Een isohypsenverzameling: dat zijn gewoon hoogtelijnen! De rizofoor is de luchtwortelboom. De ISO-landcode van Ierland is IE. Het IRC staat voor Internet Relay Chat (netwerk van babbelboxen op internet). Mijn ismeverzameling bevat onder andere: zenboeddhisme, zapatisme, vers-librisme, truïsme (waarheid als een koe), sisyfisme, quadripedalisme (Jaarboek 2009: vermogen om op vier poten te lopen), orfisme (genoemd naar Orpheus), keynesianisme, ietsisme (tegenover nietsisme), euhemerisme, eddyisme, bushisme (Jaarboek 2007), brahmanisme en biblicisme. De bloedmooie, beeldschone, feeëriek ischiaslijdster op de carnavalswagen charmeerde, fascineerde en magnetiseerde de voor haar irresistibele ironsides.

5. Iridectomie is niet het snijden van zekere bloemen, maar het verwijderen van het regenboogvlies. Heb je weer last van je irascibiliteit? Kicken medici op iui (intra-uteriene inseminatie) en de ivf-behandeling? De I Tjing is een orakelboek met hexagrammen uit de Chinese filosofie. De Pythische spelen werden om de vier jaar in Delphi (daar huisde ook het pythisch orakel, het orakel van Delphi) gehouden, de istmische spelen om de twee jaar op de landengte van Korinthe in Griekenland). In Van Dale kom je 'Israëlieten' en 'Istanboel' tegen.

6. Hij vervaardigde een j'accuse tegen de kernbom. Zelfs een uitgescholden jap kan wel een jab (punch in de vechtsport) uitdelen. De drank krambamboeli is (ook) punch. De vogelfamilie jaçana [jaa-saa-naa]

wordt ook wel jacana [jaa-kaa-naa] genoemd. Een jack-up is een versleepbaar booreiland. De jahilia is het voorislamitische tijdperk. Hier valt niks te jamaren! De jakob-evertsen keek letterlijk zijn ogen uit. Op Jakobsdag (25 juli) wordt de heilige Jacobus herdacht. Het griottedoosje was pleite, kwestie van weg zijn. Aanhangers van Jacobus II van Engeland worden jakobieten genoemd. De pelgrim wees met zijn jakobsstaf naar de Jakobsstaf. De zitting vond januis clausis plaats. De jonggestorven Amerikaanse acteur James Dean is naamgever van het jamesdeaneffect. Jan en Evert sloegen een jan-evert (een jandoedel) achterover en daar zou het niet bij blijven. Die kostbare herinnering is me bijgebleven.

7. Het ene slachtoffer raakte in coma, het andere is bij gebleven. Geüniformeerde NSB'ers werden wel als janhagel aangeduid. Het zijn net Jut en Jul: Jan Stapallemachtig en Jantje Stapnetjes. De jantje-lacht-en-jantje-huilt is een kaatsbal. De jansenisten waren volgelingen van de Ieperse bisschop Jansenius. De javamens is niet van deze tijd, de neanderthaler ook niet. Een jens geeft geen beukenootjes. Ik heb me het ik-weet-niet-wat (je-ne-sais-quoi) gestudeerd! Met '*wc*' vinden we ook enkele bijdragen aan onze woordenschat: YWCA (Young Women's Christian Association) naast de YMCA, het WCT (World Championship Tennis), de wc (watercloset) met wc-bril, -borstel en -deur, trek-duwcombinatie (Jaarboek 2007: veelal uit losse rijtuigen of uit bakken samengesteld voer- of vaartuig), lowcarbdiëet (Jaarboek 2008: waarbij men slechts in beperkte mate koolhydraten tot zich neemt), flowchart (stroomschema), newcomer, narrowcasting (zie VD), crewcut (mannelijke haardracht opvarenden Amerikaans oorlogsschip), cowcatcher (aan auto), chowchow (keeshond), en btw-carrousel (Jaarboek 2010).

8. De werken van J.S. Bach worden internationaal aangeduid met BWV (Bach-Werke-Verzeichnis), gevolgd door een nummer. Met '*f?c*' vinden we onder andere: accommodatiecoëfficiënt, adjudant-onderofficier, a dream of perfect bliss (een droom van volmaakte gelukzaligheid), de Afscheiding van 1834, afschminkcrème, à la façon (de Venise), alfa-effect, analysecertificaat, aspirant-verificateur, artificial intelligence (afkorting: AI), bandwagoneffect (in politiek), beneficiarius, butterfly- en borrelnootjeseffect (Jaarboek 2007), de breidel afschudden, cific (cost, insurance, freight, interest, commission), de jure et de facto (rechtens en feitelijk), elephantum ex musca facere (van een mug een olifant maken), façade, face-à-main, face-off, face-to-face-enquête (face to face), fâcheux troisième, factoryoutlet, factum illicitum (onrechtmatige daad), faculté maîtresse, fdc (first day cover) en FDC (munten).

9. Om te vervolgen met: geofictie, de g-factor, een G-kracht, googlicatie (Jaarboek 2007), in aere aedificare (luchtkastelen bouwen), in pontificalibus (in feesttooi, in priesterlijke ambtskleding), lex imperfecta (rechtsregel zonder sanctie), liquefactie (vervloeijing), lymfocyten (witte bloedcellen), Magnificat (lofzang van Maria), na-ijl- en mozarteffect, motherfucker, non-fictie, nullificeren, een officier à la suite (in het gevolg), een officier-arts, de Pacific (Stille Zuidzee, Grote Oceaan), peper-en-zouteffect, placebo-effect, potloodfeces, pro aris et focis (voor kerk en vaderland), quantum sufficit (zoveel als voldoende is, als vereist wordt), het RIT (Rampenidentificatieteam), reïficeren, re infecta (onverrichter zake), re-infectie (herinfectie), resusfactorpositief, roll-on-roll-offschip (rij-op-rij-afschip), salva ratificatione (behoudens bekrachtiging), een traktaat ratificeren, softcore, soft focus, special effects, species facti (de voorstelling of uiteenzetting van het genoemde), substituut-officier, superficies (recht van opstal), ter benefice van (ten voordele van), T-lymfocyten (T-cellen), het uurtje-factuurtje, het V-effect (vervreemding), vivificatie (omzetting in levende stof), volte-face (ommezwaai), x-factor, yuppificatie, zijeffect en zijnstromers. De rest laten we maar zitten. Nog wel vandaag in 'Onze Taal' een mooi dicteezindeel (cijfer 10, ook goed!) gelezen: de fiets was ontframed.

Rein Leentfaar